

Natur/teknologi

Her kan I lave naturfaglige aktiviteter og eksperimenter, der er differentieret efter klassetrin, og som knytter an til fagmålene – og til Rwanda: I kommer bl.a. til at arbejde med levevilkår, dyr, træ/tegnekul, modning af bananer og rent drikkevand.

Film der passer til N/T: Det er oplagt at supplere med filmene 'Velkommen til Rwanda' og Danidas andre små introducerende film, som du finder i Filmbanken på hjemmesiden.

Aktiv undervisning, der motiverer: Opgaverne er bygget op efter den naturfaglige IBSE-metode, hvor eleverne skal være aktive og undersøgende: De udforsker problemer, der bliver gjort relevante for dem. Metoden motiverer eleverne og er også god til at engagere de mindre bogligt orienterede. I arbejder med:

- Samtale om problemstilling.
- Indkredse problemet.
- Formulere løsningsforslag.
- Eksperimentere, hvor eleverne afprøver.
- Formulere et fælles løsningsforslag (undersøgelse af hypotesen).
- Præsentation af løsningsforslag.

OPGAVE 17:

Modne bananer

1.-2. kl. 3.-5 kl. 2-3 lektioner

Bananer er en af de afgrøder, der dyrkes mest af i Rwanda, og de er en fast del af madlavningen. I denne opgave skal dine elever undersøge, hvordan bananer modnes under forskellige forhold, og hvad der sker med bananernes udseende, smag og konsistens undervejs i processen.

Eleverne arbejder med hypotesedannelse og opnår viden om fødevarernes modning og holdbarhed.

OPGAVE 18:

Lav jeres eget tegnekul

1.-2. kl. 3.-5. kl. 2 lektioner

I denne opgave undersøger I, hvad ild har brug for for at brænde, og hvordan man kan lave sit eget tegnekul ved at brænde træ uden ilt – ligesom man gør i Rwanda, når de fremstiller trækul til at lave mad over.

OPGAVE 19:

Vaccinens kolde rejse

3.-5. kl. 2-4 lektioner

Det er vigtigt, at vacciner opbevares ved den rette kølige temperatur. Ellers kan de miste deres virkning. I denne øvelse skal eleverne undersøge 'vacciner' – små flasker med vand, der er kølet ned på forhånd. Flaskerne pakkes på forskellige måder, så eleverne kan teste, hvordan temperaturen udvikler sig under forskellige forhold.

Ved at måle temperaturen og notere resultaterne i et diagram skal eleverne undersøge, hvilken indpakning der bedst holder 'vaccinen' kold – og hvorfor.



OPGAVE 20:

Årets projekt: Ret til et sundt liv

1.-2. kl. 3.-5. kl. 1-2 lektioner

På hjemmesidens temaside 'Ideer redder liv' får eleverne i børnehøjde et indblik i det projekt i Rwanda, som pengene fra U-landskalenderen går til i år. Hvad er en vaccine – og hvorfor er det vigtigt, at det vand, man drikker, er rent?

Eleverne skal bl.a. i grupper reflektere over og fortælle for resten af klassen, hvorfor de to ting er vigtige for et sundt liv. Læs mere side 44.

OPGAVE 21:

Video-quiz: På opdagelse med Kigali børn

1.-2. kl. 3.-5. kl. 1-2 lektioner

De fattigste familier i Kigali bor i et område af byen, hvor husene er små og gaderne smalle.

I denne opgave skal eleverne se en videofilm fra en gåtur gennem området, som fire lokale drenge selv har optaget med et GoPro-kamera. Eleverne skal være

meget opmærksomme, for deres opgave er at opdage ting og mennesker på vejen gennem området.

De ældste elever arbejder i mindre grupper og skal også notere filmens tidskoder.

OPGAVE 22:

Lav dyrebiografier og foldebøger

1.-2. kl. 3.-5. kl. 2-3 lektioner

Rwanda har et rigt dyreliv – både i bjergene, på savannen og ved den store Kivu-sø. I denne opgave arbejder eleverne med at beskrive dyrs særlige kendetegn, der fortæller os noget om deres levevilkår: Hvorfor ser dyrene ud, som de gør? Hvordan kan man beskrive dem i en dyrebiografi, hvor man bruger metoden med de 7 F'er (Føde, Form, Farve, Findested, Formering, Fjender og Forsvar)?

I de små klasser laver I dyrebiografien sammen i klassen, og eleverne kan tegne et fantasidyr med samme metode.

I kan også lave dyrebiografierne som foldebøger.

Billedkunst / Håndværk og design

OPGAVE 8:

Lav digitale fotohistorier om Rwanda

1.-2. kl. 3.-5. kl. 2-4 lektioner

Eleverne laver digitale fotohistorier om N/T-temaer med masser af faglighed for både store og små: De skal undersøge, læse, udvælge, disponere, skrive og præsentere.

Læs mere om fotohistorie-værktøjet her i lærervejledningen på side 45-47. Værktøjet egner sig godt til **1.-3. klasse**, men mange bruger det også i **4.-5. klasse**.

Også specialklasser på højere klassetrin er glade for opgaven, da arbejdsformen er intuitiv og meget struktureret. Og så kommer der et flot produkt ud af det, som kan deles digitalt. I værktøjet kan eleverne få læst alle tekster højt.

OPGAVE 12:

Børnenes Egen U-landskalender

1.-2. kl. 3.-5. kl. 2-8 lektioner

Eleverne formidler N/T-temaer om Rwanda ved selv at lave en interaktiv lågekalender til fx forældrene. De bliver hjulpet trin for trin i en nem og overskuelig proces.

Bag lågerne fortæller de i billeder og små tekster. Kalenderen kan laves til jul med 24 låger – eller med færre låger som en advents-, måneds- eller ugekalender.

Modtagerne kan åbne lågerne på deres computer eller mobil. Eleverne kan også følge, hvor mange der har brugt den.

Web-værktøjet rummer alt, hvad eleverne skal bruge. Brug det som afslutning på forløbet eller som en fælles produktion i de små klasser.



OPGAVE 13:

Det store imigongo-værksted

1.-2. kl. 3.-5. kl. 2-5 lektioner

Imigongo er en traditionel rwandisk kunstform – oprindeligt med meget grafiske mønstre formet i relieffer af komøg blandet med aske, som efter tørring males i især sort, hvid, rød, gul og brun.

I denne opgave arbejder eleverne med imigongo-inspirerede mønstre – og kobler billedkunst og matematik. De arbejder med geometriske mønstre – dog uden komøg – og skaber deres egne mælkekar-ton-huse med farverige imigongo-facader.

OPGAVE 24

Spejling med imigongo-mønstre

1.-2. kl. 3.-5. kl. 2-4 lektioner

Når I arbejder med imigongo-værkstedet er det oplagt at inddrage matematik. I denne opgave skal eleverne arbejde med geometrien i Rwandas imigongo-mønstre ved at fortsætte mønstre, spejle figurer og farvelægge dem til sidst.

På den måde arbejder I med nogle af

metoderne i etno-matematik, som handler om at se faget som tæt forbundet med kultur, hverdagsliv og menneskers forskellige måder at forstå og bruge matematik på.

OPGAVE 14:

Rundtur i Rwanda

1.-2. kl. 3.-5. kl. 4-6 lektioner

Lav klasseværelset om til et kort over Rwanda, hvor eleverne rejser fra sted til sted, løser forskellige opgaver og får stempler i passet for hvert sted, de har besøgt. Fx skal de lave mønstre inspireret



af naturen, klippe og skabe en fælles stime af sardiner og bevæge sig som en flok gorillaer, der beskytter sine unger.

OPGAVE 15:

Tegn dyr og lav bogmærker

1.-2. kl. 3.-5. kl. 2-3 lektioner

I Rwanda lever der mange spændende dyrearter. I denne opgave kan eleverne lære at tegne bjerggorillaer, flyvende hunde og inyambo-køer med de lange horn – med enkle midler og trin for trin. Opgaven kan også bruges til at lave tegne-diktat. Bagefter kan I lave tegningerne om til flotte bogmærker.

OPGAVE 16:

Design et dansk/rwandisk venskabsflag

1.-2. kl. 3.-5. kl. 2-3 lektioner

I denne opgave skal eleverne kigge nærmere på flag, symbolik og venskab.

1.-2. klasse kan lave flagranker, mens eleverne i **3.-5. klasse** designer et dansk/rwandisk venskabsflag, hvor de bruger farver og symboler fra de to flag. De kan vælge at klippe-klistre eller at lave designet digitalt.



Matematik



OPGAVE 23:

På markedet i Rwanda

1.-2. kl. 3.-5. kl. 2-4 lektioner

I denne opgave skal eleverne med på et marked i Rwanda, hvor de skal arbejde med regnehistorier. De små klasser løser regnehistorier med ord og tal, mens de større elever laver deres egne regnehistorier.

Som støtte indeholder opgavearket udklipsark med forskelligt frugt og grønt, som kan købes på markedet.

OPGAVE 24:

Spejling med imigongo-mønstre

1.-2. kl. 3.-5. kl. 2-4 lektioner

I denne opgave skal eleverne arbejde med geometri i Rwandas imigongo-mønstre ved at fortsætte mønstre, spejle figurer og farvelægge dem til sidst.

På den måde arbejder I med begrebet etno-matematik, som handler om at se faget som tæt forbundet med kultur, hverdagsliv og menneskers forskellige måder at forstå og bruge matematik på.

Leg, bevægelse, musik og mad



OPGAVE 26

Dans med os

1-2 kl. 3.5. kl. 1-2 lektioner

I et dansestudie i Kigali går en masse børn til dans. Deres lærer har levet på gaden, da han var lille, og vil nu gerne gøre en forskel for børn. I opgaven møder I en af de unge dansere, som med enkle moves lærer jer en dans, alle kan være med til. Videoen ligger klar i Filmbanken på hjemmesiden. I videoen kan I også se, hvor mange der har det sjovt sammen, for dans giver fællesskab. Når I har lært dansen, kan I lære den videre til venner og familie.

OPGAVE 27

Leg Mabigibigi

1.-2. kl. 3-5 kl. 2 lektioner

Mange steder i Rwanda danses denne rytmiske klappeleg. Du kan også se den i slutningen af filmen om Theobard på hjemmesidens temaside om børneportrætter. I opgaven her kan I lære, hvordan man klapper, danser og hopper – og hvad man skal gøre for at vinde!

Filmen ligger i Filmbanken.



OPGAVE 28

Vandstafet

1.-2. kl. 3.-5. kl. 2 lektioner

Her skal eleverne prøve, hvordan det er, når man skal fragte vand fra A til B. Ved at bygge en bane i fx gymnastiksalen eller på legepladsen skal eleverne på en sjov måde fornemme, hvor tungt og besværligt det kan være at hente vand. Med til øvelsen hører refleksionsspørgsmål om vandforbrug og forskelle på Rwanda og Danmark.

OPGAVE 25:

Nem mad fra Rwanda

1.-2. kl. 3.-5. kl. 2-3 lektioner

Gå i køkkenet med eleverne, og lav enkle og tilpassede retter fra Rwanda. Find opskrifter på rwandisk bønnegryde med ris, samosaer, rwandisk frugtsalat og peanut-nougat.

OPGAVE 31:

Syng med Hr. Skæg og Motor Mille

1.-3. kl. 1 lektion

I kan synge med på DR's sang til Ramasjang-serien 'Jagten på regnbuens kloner'. Teksten ligger i opgavearket.

Tværgående



OPGAVE 29

Umuganda-dag på skolen

1.-2. kl. 3.-5. kl. Varierende

Umuganda er en rwandisk tradition for fælles arbejde, hvor man den sidste lørdag i måneden samles for at hjælpes ad med at rydde op, plante træer, bygge, reparere eller på anden måde forbedre lokalområdet. Lav jeres egen umuganda-dag på skolen.

OPGAVE 30

Rwanda for alle

3.-5. kl. 1-2 lektioner

Efter folkemordet på tutsierne i 1994 har Rwanda arbejdet på flere måder med at styrke fred, enhed og tillid gennem love, uddannelse – samt fælles aktiviteter og lokale fællesskaber, der hjælper med at løse konflikter på en fredelig måde.

I denne aktivitet kan du sammen med eleverne undersøge, hvordan Rwanda har genopbygget landet. I kan diskutere, hvad vi kan lære af Rwandas erfaringer i vores egen hverdag og skole.

Miniforløb til Dansk og N/T: Arbejd med børneportrætter

UNICEF Danmark har lavet indholdet til årets tre interaktive børneportrætter, der ligger på hjemmesiden under menupunktet 'Rwandas børn'. De viser tre forskellige børns levevilkår i Rwanda – og er centrum i et mini-forløb med små opgaver.

Eleverne kommer helt tæt på Keza, Theobard og Florence gennem små film, korte tekster, fotoalbums, en vennebog og et tidshjul. Det giver jer et unikt indblik i nogle dagligliv og måder at vokse op på, som er meget anderledes, end det eleverne selv kender – men som alligevel på nogle måder minder om deres egen hverdag her i Danmark.

Hvordan mon det er at vokse op i et lille hus i Kigali og skulle hente vand gennem stejle gader? Eller i et lerhus i landsbyen, hvor familien dyrker en del af sin mad selv? Eller i en fiskerfamilie?

Hvordan er hverdagen for piger og drenge – hvad laver de i fritiden, hvilke pligter har de i hverdagen, og hvad drømmer de om at blive som voksne?

UNICEF Danmark har lavet tre spændende, interaktive portrætter, hvor I kommer tæt på børnene både i deres hjem og i nærområdet – når de leger, hjælper til og er i skole. I kan se deres vennebog, og tidshjulet viser, hvordan en typisk dag forløber. Så I får masser af indsigt og faglighed ved at arbejde med de tre portrætter.

Mød de tre børn fra Rwanda



Keza på 14 år bor i et fattigt kvarter i hovedstaden Kigali, og hendes mor er frisør. Når hun ikke passer skolen eller hjælper til hjemme, er hun med i en gruppe af unge, der laver cykelakrobatik. De er også med i konkurrencer.



Theobard på 12 år bor i en landsby ude i Rwandas grønne bakker i et lerhus med sin kusine og bedstemor. I gårdhaven tørrer de majs og laver mad. Theobard elsker at gå i skole – og at spille fodbold med vennerne.



OPGAVE 7

Mød Rwandas børn

1.-2. kl. 3.-5. kl. 2-4 lektioner

Opgaven rummer to korte forløb:

1.-2. klasse: I ser filmene og billedserierne sammen i klassen. Eleverne læser børnenes vennebøger og laver selv en vennebog. I reflekterer over, hvad I oplever – og hvad der er ens og forskelligt.

3.-5. klasse: I ser på tidshjulene, der viser, hvad de rwandiske børn laver på en typisk dag – og I laver jeres egne. I taler om levevilkår i Danmark og i Rwanda. Og I arbejder i grupper og sammenligner børnene. Der er mange temaer, fx rig/fattig, dreng/ pige, Danmark/Rwanda – og at også danske børn har forskellige vilkår.



Florence på 14 år bor ved en stor sø, og hver aften sejler hendes far ud for at fiske. Om dagen hænger nettene til tørre ved huset. På skolen er der nogle gange lukket for vandet. Hun elsker at synge og at være sammen med veninderne.

Lav selv vennebøger

Keza, Theobard og Florence har hver udfyldt en vennebog. De svarer på spørgsmål som fx:

- Hvad er din livret?
- Hvad laver du i fritiden?
- Hvem ser du op til?
- Hvad gør dig glad?

I opgavearket er der desuden en tom vennebog magen til, som dine elever kan udfylde om sig selv.